

Priekšsēdētāja Donalda Tuska uzstāšanās Eiropas Parlamentā saistībā ar iepriekšējo Eiropadomes sanāksmi, kas notika 2015. gada 15. oktobrī

Godātais Eiropas Parlamenta priekšsēdētāj, godātie deputāti,

pirms es informēju par Eiropadomes 15. oktobra sanāksmi un nākamajiem soļiem, es vēlētos teikt dažus vārdus.

Krīze jeb drīzāk pārbaudījums, ar ko mēs – kā kopiena, kā Eiropas Savienība – saskaramies pašlaik, iespējams, ir mūsu lielākais pārbaudījums pēdējos gadu desmitos. Es nešaubos, ka šis pārbaudījums var izmainīt Eiropas Savienību, kādu to esam izveidojuši. Tas pat var iznīcināt tādus sasniegumus kā ceļošana bez robežkontrolēm starp Šengenas valstīm. Vēl bīstamāk ir tas, kas šis pārbaudījums var iezīmēt radikālas pārmaiņas Eiropas politiskajā ainavā. Un šis nav pārmaiņas uz labo pusi. Šis patiešām ir ārkārtējs laiks, kas prasa ārkārtējus pasākumus, ārkārtēju uzpurēšanos un ārkārtēju solidaritāti. Man kā Eiropadomes priekšsēdētājam un, es domāju, vairākumam no mums, ir augstākā mērā svarīgi nodrošināt mūsu dalībvalstu un mūsu Eiropas iestāžu vienotību. Kopā mēs šo krīzi pārvarēsim. Es pat negribu domāt par alternatīvu, ja notiktu pretējais.

Kopš šīs krīzes paša sākuma es esmu uzsvēris, cik svarīgi ir sargāt mūsu ārējās robežas. Mēs pagaidām vēl neesam vienojušies par to, kā to nodrošināt praksē, bet vadītāji vismaz ir vienprātīgi, ka mūsu prioritātei ir jābūt ES ārējo robežu aizsardzībai. Diemžēl, kā jau es Parlamentu brīdināju savā iepriekšējā uzstāšanās reizē, situācija kļūst vēl sliktāka. Ar to es domāju, piemēram, jaunu bēgļu pieplūdumu no Alepo (Aleppo) un Sīrijas reģioniem, kur notiek Krievijas spridzināšanas uzbrukumi, kas ir radījuši vairāk nekā 100 000 jaunus bēgļus.

Godātie Parlamenta deputāti,

iepriekšējā Eiropadomes sanāksmē vadītāji puda piesardzīgu atzinību par Eiropas Komisijas veikto darbu saistībā ar vienošanos ar Turciju migrācijas jomā. Šajā sakarā es vēlos personīgi pateikties priekšsēdētāja vietniekam Timmermansam (Timmermans), kurš smagi strādā pie tehniskajām detaļām. Vēlos vēlreiz uzsvērt, ka no vienošanās ar Turciju jēga būs tikai tad, ja tā palīdzēs apturēt migrācijas plūsmas uz Eiropu. Šī sadarbība nebūs viegla. Mums nevajadzētu lolot ilūzijas, ka kāda trešā valsts, tostarp Turcija, varētu mūsu vietā aizsargāt mūsu robežas.

Otrkārt, vadītāji izvērtēja darbu, kura rezultātā vienpadsmit "karstajiem punktiem" Grieķijā un Itālijā līdz novembra beigām vajadzētu būt pilnībā darbotiespējīgiem. Šis termiņš ir ambiciozs un, lai to panāktu, ir ievērojami jāpaātrina cilvēkresursu un finansējuma sniegšana "Frontex" un Eiropas Patvēruma atbalsta birojam (EASO). Pagaidām Eiropas aģentūru rīcībā ir mazāk nekā puse no resursiem, kas tām ir nepieciešami. Attiecībā uz "karsto punktu" uzdevumiem mēs esam sākuši vaļsirdīgas debates par to, kā tiem vajadzētu darboties. Šis darbs vēl nav pabeigts.

Treškārt, mēs detalizēti apspriedām to, kā aizsargāt mūsu robežas. Mums nekavējoties ir jāizbeidz šis absolūti liekais strīds starp tiem, kuri atbalsta ārējo robežu aizsargāšanu, un tiem, kuri aizstāv solidaritāti un atvērtību. Mums ir vajadzīgi abi minētie elementi. Mums ir jāatjauno efektīva ārējo robežu kontrole, lai sāktu pārvaldīt situāciju pie mūsu robežām. Tas nozīmē apturēt mūsu robežu nelikumīgu šķērsošanu, reģistrēt visus patvēruma meklētājus un organizēt pienācīgus uzņemšanas objektus. Minētie pasākumi paši par sevi migrācijas plūsmu neapturēs. Bet tie to būtiski samazinās. Šajā sakarā Eiropadome vienojās, ka "Frontex" pašreizējās pilnvaras tiks paplašinātas. Pārrobežu krīžu gadījumos tas varēs iejaukties ātrāk un aktīvāk. Un tas uzņemsies vadošo lomu nelikumīgo migrantu atgriešanā. Mums ir vajadzīga Eiropas Parlamenta palīdzība, lai to īstenotu pēc iespējas ātri. Mērķis ir aprīkot "Frontex" ar instrumentiem, kas aģentūrai ir nepieciešami pilnīgai Eiropas robežu aizsardzībai. Vēlos paust atzinību par iespaidīgo darbu, ko deputāti jau ir veikuši gan "Frontex", gan EASO finansēšanas jomā.

Vienlaikus mums būs jāstrādā pie tā, lai vēl vairāk nostiprinātu dalībvalstu iekšējo solidaritāti. Pirmkārt, ir jāsniedz visi nepieciešamie resursi "Frontex" un EASO, un ir jāīsteno pagaidu pārcelšanas mehānismi, lai samazinātu slogu tām mūsu dalībvalstīm, kuras ir skartas visvairāk.

Godātie Parlamenta deputāti,

Šī krīze neskar tikai Sīrijas bēgļus. Pēc divām nedēļām es Valletā sasaukšu Eiropas un Āfrikas vadītāju samitu. Mūsu mērķis ir panākt, ka šis samits ar mūsu Āfrikas partneru atbalstu palīdz veidot reālu Eiropas un Āfrikas partnerību migrācijas jautājumos.

Eiropadome ir nolēmusi, ka mēs gribam taisnīgā un līdzsvarotā veidā panākt konkrētus operatīvos pasākumus saistībā ar efektīvu atgriešanu un atpakaļuzņemšanu, noziedzīgu tīklu likvidēšanu un nelikumīgās migrācijas novēršanu, ko papildina patiesi centieni novērst pamatcēloņus un atbalstīt Āfrikas sociālekonomisko attīstību, kā arī apņemšanās attiecībā uz pastāvīgām likumīgās migrācijas iespējām.

Mūsu mērķis būs izskatīt iespējas, kā attīstīt drošas un ilgtspējīgas uzņemšanas spējas skartajos reģionos un paredzēt bēgļiem un viņu ģimenēm noturīgas izredzes un atbilstošas procedūras, tostarp nodrošinot piekļuvi izglītībai un darbvietām, līdz brīdim, kad ir iespējama atgriešanās viņu izcelsmes valstī.

Visbeidzot, mēs lūgsim dalībvalstis arī turpmāk sniegt ieguldījumu centienos atbalstīt UNHCR, Pasaules Pārtikas programmu un citas aģentūras, kā arī atbalstīt ES Reģionālo trasta fondu reaģēšanai uz Sīrijas krīzi un ES Trasta fondu Āfrikai.

Godātais Parlamenta priekšsēdētāj, godātie deputāti,

Un, visbeidzot, par Lielbritāniju: esmu informējis vadītājus par sagatavošanas apspriedēm starp Padomes amatpersonām un Apvienoto Karalisti pēdējo mēnešu laikā. Mēs atzinīgi novērtējam premjerministra Kameronu (Cameron) apņemšanos līdz novembra sākumam rakstiski izklāstīt Apvienotās Karalistes konkrētās bažas.

Paldies!

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press